

Negatieve effecten nieuwe aansluiting A12 – Koelaan als voorgesteld door de bewonersvereniging Oranjebuurt in Bunnik

1. Aantasting van ecologische waarden:

onaanvaardbare aantasting ecologische waarden door versnippering en verstoring.

De waarde voor de natuur en de recreatie van de golfbaan is gelegen in de waardevolle ligging langs het bos van Wolperhorst en langs de Kromme Rijn, beide onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur. De golfbaan wordt vanuit Wolperhorst door o.a. haas en ree bezocht om te foerageren. De bosrand is van belang voor diverse vogelsoorten die er broeden. Op het terrein van de golfbaan liggen poelen ter ondersteuning van de natte verbinding langs de Kromme Rijn. Mede door deze specifieke ligging heeft de golfbaan de dubbelbestemming natuur/golfbaan gekregen. Er is een convenant voor de inrichting en beheer afgesloten tussen gemeente Bunnik, Golfclub en de koepel van de natuur- en milieuorganisaties (MNU voorheen SMF). De volgende negatieve effecten zullen zich door de aanleg van een nieuwe weg voordoen::

1. De meerwaarde voor de natuur van de huidige golfbaan van 9 holes zit hem dus in de samenhang van golfbaanterrein met het oude landgoedbos Wolperhorst en in de ligging van de golfbaan langs de Kromme Rijn.
De nieuwe weg zal de specifieke ecologische samenhang tussen de huidige golfbaan en de oude bossen van Wolperhorst teniet doen.
2. Mogelijk, afhankelijk van de uitvoering, wordt ook de ecologie langs de Kromme Rijn aangetast.
3. Ree en haas raken rustgebied in het bos en foerageergebied op de golfbaan kwijt (zie de bijlage kaart verbindingen en verblijfsgebieden Wolperhorst).
4. Er zullen op de drukke weg dieren doodgereden worden.
5. Het broedgebied voor bosrandvogels zal verdwijnen.
6. Bovendien zal de aanleg van de weg het oude bos deels vernietigen. Het sparen van oude bomen is onmogelijk in een eeuwenoud bosgebied. Deze zijn waardevol voor holenbroeders (o.a. holenduif en specht) en vleermuizen.
7. De groeiplaats voor bijzondere paddestoelen verdwijnt.
8. Het grotere verband met de Ecologische Hoofdstructuur wordt onaanvaardbaar aangetast. Wolperhorst en de Kromme Rijn maken deel uit van de ecologische hoofdstructuur van Nederland. In regionaal verband is Wolperhorst een belangrijke schakel in de ecologische verbinding tussen Noorderpark/Vechtplassengebied enerzijds en Kromme Rijn- Langbroekerweteringgebied anderzijds. Hiervoor zijn een aantal grote faunapassages bij snelwegen en provinciale wegen gerealiseerd of in de planning en zijn er investeringen gedaan voor natuuruitbreiding, verbetering van de kwaliteit van de natuur en verdrogingsbestrijding.
9. De ecorotonde draagt niet bij aan ecologische waarden. De bedachte ecorotonde is vooral bedoeld als tunnel om na gewenste uitbreiding van de golfbaan de golfers naar de andere kant van de weg te brengen en voor wandelaars. Mensen (met honden) en fauna gaan niet samen. De dieren zullen geen gebruik maken van deze mensentunnel. Binnen de ecologische hoofdstructuur is het belangrijk om de oude oversteekpunten van de dieren te optimaliseren. De vaste oversteek voor dieren over de Koelaan ligt op een ander punt van de Koelaan, een stuk noordelijker van de bocht. Zie de bijgaande kaart van de verbindingen in Wolperhorst en de folder " Natuur verbinden en behouden".

2. Aantasting van landschappelijke waarden:

de aanleg van de nieuwe weg met de ecorotonde is een enorme landschappelijke aantasting van het overgangsgebied Kromme Rijn / Wolperhorst.

1. Het uitzicht op groen en de parkstructuur van en rond Wolperhorst wordt vervangen door uitzicht op een drukke verkeersweg die deels verhoogd is gelegen (i.v.m. de passage over de Kromme Rijn).
2. Het landschappelijke karakter van het Grand Canal verdwijnt.

3. De landschappelijke aanleg (o.a. laanstructuur) ten westen van het Grand Canal verdwijnt.
4. In dit gebied verdwijnt de beleving van het Grand Canal als onderdeel van een landschapspark.
5. De aanleg van een weg (infrastructuur) opent gezien het provinciaal beleid (nieuwe ontwikkelingen alleen aan aanwezige infrastructuur) de weg naar verdere rode ontwikkelingen.

**3. Aantasting cultuurhistorische waarden:
de cultuurhistorische waarden van landgoed Wolperhorst en de zichtas van het Zeister Slot worden ernstig aangetast.**

Wolperhorst is aangelegd in de formele stijl bij verkrijging door kolonel De Pesters in 1772. In 1830 respectievelijk 1859 hebben J.D. Zocher jr. en S.A. van Lunteren grote delen van landgoed getransformeerd naar de Engelse Landschapsstijl. Rond 1859 werd het huidige landhuis Wolperhorst gebouwd. Delen van de formele aanleg zijn nog goed (Grand Canal met gemetselde sluis naar de Kromme Rijn en de grenslanen) of met moeite (sterrenbossen) te herkennen. Het landgoed vormt nog een duidelijke eenheid. De spoorweg is de enige doorsnijding van het landgoed. De contouren van het landgoed zijn nog gaaf aanwezig. In en na de oorlog is het landgoed militair gebruikt (met respect voor de landschappelijke aanleg). In 2004 is barakkenbebouwing van de militaire functie verwijderd en is het gebied van de barakken weer hersteld. Een deel van het park Wolperhorst is in 1999 Rijksmonument geworden. Dit was vrij uniek omdat er een stop lag op het aanwijzen van nieuwe monumenten.

Het landgoed Wolperhorst vormt met het Zeister Slot en het landgoed Blikkenburg een unieke drie-eenheid, verbonden met elkaar met zichtlijnen door een aanlegplan van J.D. Zocher jr. uit 1830. Dit in opdracht van jonkheer Huydecoper, burgemeester van Zeist, die de drie in zijn bezit had. Hier is sprake van een unieke schakeling, ook tussen Stichtse Lustwarande en Kromme Rijngebied.

Ten zuiden van het spoor zijn de oorspronkelijke contouren van landgoed Wolperhorst nog gaaf en duidelijk aanwezig zoals deze ook op de kaart uit de tijd van De Pesters nog te vinden zijn. Restanten uit de formele aanleg zijn in het park terug te vinden. Ten zuiden van het spoor zijn dit o.a.

- het Grand Canal met een sluis naar de Kromme Rijn;
- Een laanstructuur aan de westkant van het Grand Canal
- op de plek van de huidige golfbaan lag het akkerland op de oeverwal van de Kromme Rijn.

Het Zeister Slot heeft een zichtlaan met zichtas over de Koelaan. Precies waar deze eindigt is een grootschalige rotonde met allerlei infrastructurale voorzieningen gepland.

De aanleg van de nieuwe weg met rotonde zal leiden tot:

1. Aantasting van het Grand Canal en de daar aanwezige cultuurhistorische sluis; gelet op de ruimte tussen bedrijventerrein en Grand Canal lijkt het erop dat het plan van de bewoners van de Oranjebuurt uitgaat van demping van het Grand Canal.
2. Aantasting van de laanbomenstructuur langs het Grand Canal;
3. Verdwijnen van de oorspronkelijke contouren en grenzen van het landgoed.
4. Kap van de beukenstructuur aan de zichtas van het Zeister Slot
5. Kap van een deel van de monumentale laanbeplanting van het Zeister Slot.
6. De aanleg van een vreemde asymmetrische structuur in de zichtas van het Zeister Slot.

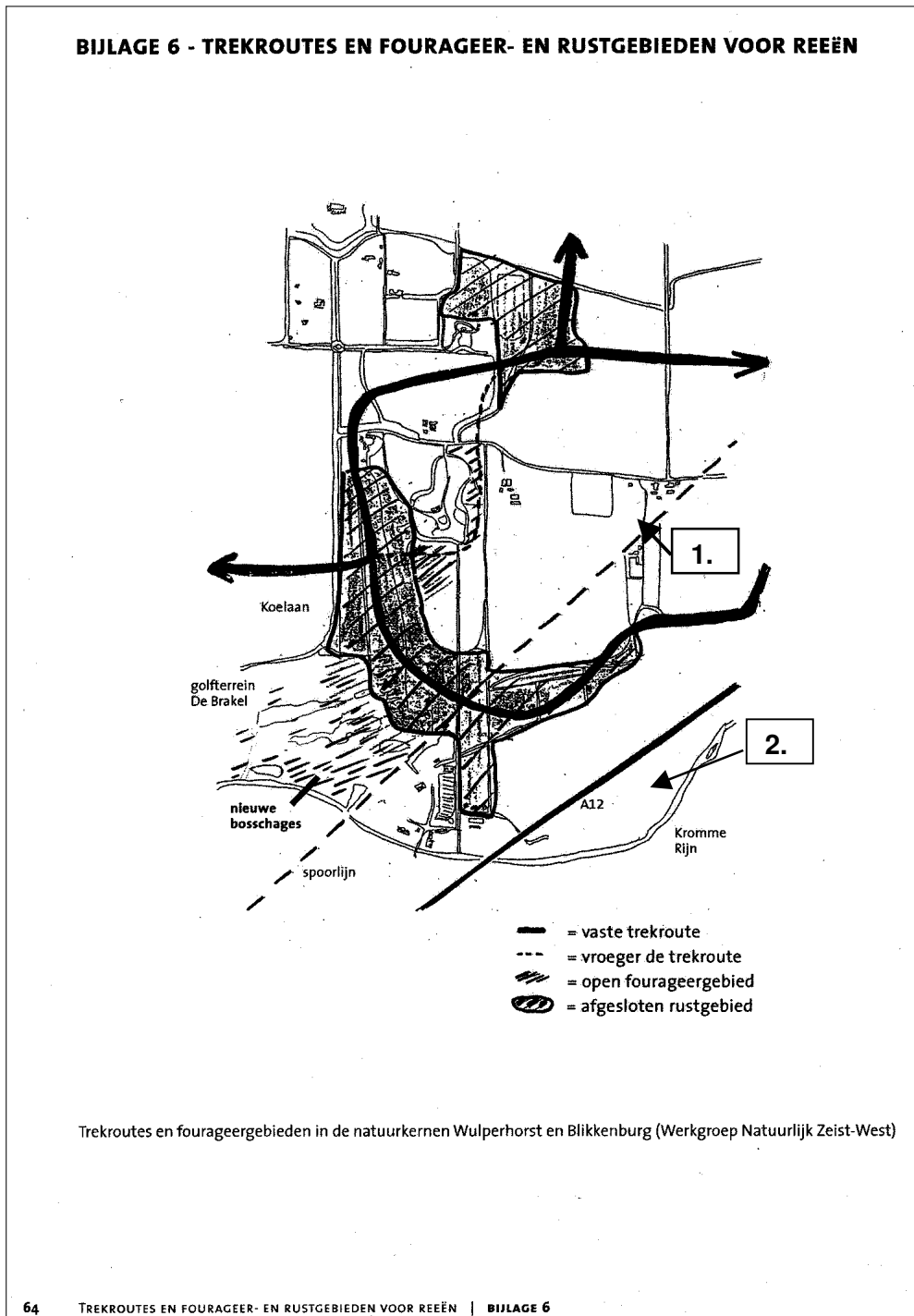
4. Aantasting recreatieve waarden:

belangrijke recreatieve routes en mogelijkheden worden aangetast .

1. Verdwijnen van de rustige parkbeleving van het hele landgoed Wulperhorst omdat pal hiernaast een drukke verkeersweg wordt aangelegd.
2. Verdwijnen van een belangrijke wandelverbinding. Onder de spoorbaan loopt een veetunnel die ook voor voetgangers bruikbaar is. Daardoor kan ten noorden en ten zuiden van de spoorbaan in het park worden gewandeld.
3. Het Landinrichtingsplan Groenraven-Oost voorziet in een recreatieve wandelroute door het rijksmonument Wulperhorst tussen het wandelpad langs de Kromme Rijn en de Tiendweg (Groene Driehoek) in Zeist. Deze wandeling is belangrijk voor het regionale netwerk van wandelpaden en verbindt het Kromme Rijnlandschap met de Stichtse Lustwarande. Vandaar komt men op het wandelpadenstelsel van Blikkenburg, Slot Zeist, Schoonoord, alle ook rijks- of gemeentemonumenten. Op de laan langs het Grand Canal is de wandelsituatie enige jaren geleden verbeterd en er zijn nieuwe beuken aangeplant.

**Informatie bij de notitie van
De Werkgroep Natuurlijk Zeist-West (De Werkgroep Faunapassages Zeist Zuid/West)
over de ecologische relatie tussen Golfbaan en landgoed Wulperhorst**

kaart uit: 'Natuurontwikkeling op Golfbaan De Brakel in Bunnik
Evaluatie monitoringsprogramma 1997-2003' door de NMU
Geactualiseerd op enkele punten (zie 1 en 2 in de kaart)

Aanvulling op de kaart:

1. Route voor reeën is hersteld door de sloop militair kamp, verwijderen hekwerken en restauratie landschapspark Wulperhorst. sinds 2006.
2. De wandelroute in het rustgebied loopt vanaf de Kromme Rijn richting Groene Driehoek Zeist met zijn landschapsparken Wulperhorst, Blikkenburg, Slot Zeist en andere landschapsparken langs de Driebergseweg.